

Verliefd

மோகமான என்மீதில் நீ கித்த வேளையில் : மோடி செயல்படமோஎன்சாமிமெத்த //
நாகரீகமான கிரு நகரில் வாசநே : போகத்யாகேசா என்னுபோகம் செயல்படகிட //
மாநன் கணைகல் தூவுநான் சரமாரியாய் //

De tekst van een drieregelig gedicht van Zuid-Indiase origine, dat in vertaling luidt: "Vol liefdesverwarring voor jou ben ik op dit moment, waarom negeer je me - ik ben toch je geliefde? In

de elegante, heilige stad Tiruvarur woon je, o gelukzalige Tyagaraja (een Indiase god, red.) om ook mij gelukkig te maken: kom toch! De pijlen van Kama (liefdesgod, red.) dalen als regen op mij neer."

Deze korte tekst vormt de basis voor een veertig minuten durende uitvoering waarbij zang en dans in combinatie de ervaring van verliefdheid invoelbaar maken voor het publiek.

Een voorbeeld van orale communicatie biedt het onderzoek van Saskia Kersenboom zelf, naar de traditionele uitvoeringspraktijken van Zuid-Indiase tempeldanseressen. Korte lyrische gedichten worden door deze danseressen met behulp van zang en dans uitgebeeld en vertaald in concrete menselijke ervaringen.

Gebruikersvriendelijk

"De vervlechting van woord, klank en gebaar is niet alleen een kwestie van de praktijk, maar maakt ook deel uit van de eigen taal-theorie die de Zuid-Indiase Tamils erop nahouden. Men onderscheidt expliciet de drie talen van woord, klank en gebaar, die samen de tekst vormen. Een tekst in de betekenis van woorden op papier, bestaat daar dus niet. Deze opvatting over tekst moet je

dan ook zien binnen een ander kennisstelsel dan het onze. In het Westen wordt als hoogste vorm van wijsheid beschouwd: wetenschappelijke kennis die abstract is, algemeen geldig, buiten de individuele mens bewaard, dus toetsbaar. In India is de hoogste vorm van wijsheid niet de abstractie, maar de beweging die daarop volgt: de terugkeer naar de concrete wereld, naar de individuele ervaring van een levend mens. In India wordt een uitvoering op basis van een tekst daarom niet gezien als vermaak, maar als het opdoen van wijsheid."

Saskia Kersenboom straalt een aanstekelijk enthousiasme uit als ze vertelt over Tamil-teksten: "Zo'n gedanst en gezongen gedicht zit zeer geraffineerd in elkaar. Het is efficiënt georganiseerde, gebruikersvriendelijke kennis, die moeiteloos en plezierig opgenomen wordt in het menselijke geheugen." Haar positieve houding is echter helemaal niet vanzelfsprekend. Vanuit het standpunt van een geletterde cultuur is het verleidelijk om orale communicatie te beschouwen als onhandig, omslachtig, vreemd, of op zijn minst verouderd. Kersenbooms visie is bijzonder, omdat zij de nadruk legt op het 'ergonomisch' verantwoorde karakter van orale kennisoverdracht.

Niet iedereen deelt op voorhand die mening, zoals bleek tijdens een lezing die Saskia Kersenboom onlangs hield. Daar riep haar enthousiasme ook de nodige oppositie op. Kan iedereen de taal van het gebaar en de klank wel verstaan?, zo luidde een vraag uit de zaal. Is - anders gezegd - die kennis wel algemeen toegankelijk? En is het mogelijk om via deze taal kritiek te uiten, een afwijkende mening te hebben?

Kersenboom achteraf: "Ik kan me die tegenwerpingen wel voorstellen.

Ik heb ze zelf ook gevoeld. Bijvoorbeeld tijdens mijn danstraining in India, toen het als onbeschaamd beschouwd werd om kritische vragen te stellen. Dat soort vragen kon ik alleen via een achterdeur kwijt. Maar ik heb ook geleerd dat die Westerse kritiek vaak te vroeg komt. Door die neiging om meteen het eigen territorium af te bakenen gaat veel rijkdom en inzicht verloren. Wil je een andere cultuur leren kennen, dan moet je eerst zo genereus zijn toe te geven dat de dingen daar echt anders zijn. De consequentie is dat je tijdelijk je eigen zekerheden aan de kant zet. Pas daarna kun je proberen om dat 'andere' vanuit je eigen cultuur te plaatsen."

"Ik ben geen apostel die komt verkondigen dat de hele westerse wetenschap moet worden afgebroken. Ik zoek een manier om de confrontatie met dat 'andere' aan te gaan. Er wonen in India achthonderd miljoen mensen die heel anders denken dan wij. Je komt die mensen ook weer tegen op de televisie en in de krant. En we leven bovendien in een multi-etnische samenleving."

TEMPELDANSERESSEN UIT TANJORE (ZUID-INDIA) ROND 1900: SPRINGLEVEND.

